LEGEARTIS
ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2406-1085
Број 75 / децембар 2018.

ING-PRO

3 DECENIJE
S NAMA NEMA LUTANJA

ИЗДВАЈАМО:

Најважније новине новог Закона о јавним набавкама, предвиђене актуелним нацртом

Одговорност за реализацију Уговора о јавним набавкама – примери уочених неправилности приликом инспекцијске контроле

Шта доноси Закон о лобирању

Новине у законским прописима у вези са прометом нелегалних објеката

Осврт на нови Закон о бесплатној правној помоћи

Стицање и располагање имовином велике вредности према Закону о привредним друштвима

www.propisiupraksi.rs • www.legeartis.rs

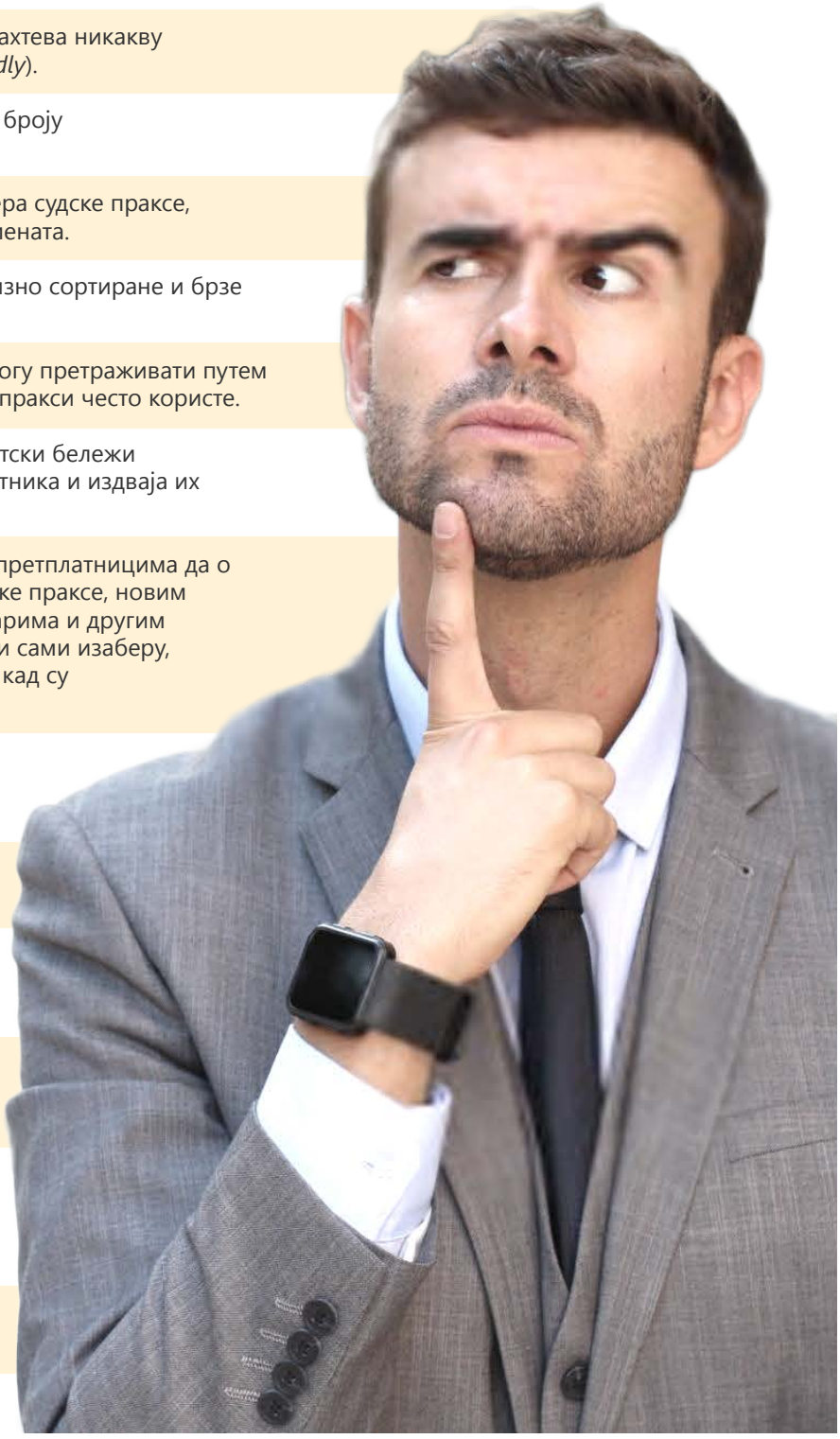
ЈАВНЕ НАБАВКЕ • РАДНО ПРАВО • ГРАЂАНСКО ПРАВО • ПРИВРЕДНО ПРАВО • УПРАВНО ПРАВО • КРИВИЧНО ПРАВО

ИНГ-ПРО

Зашто баш PROPISI.NET?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, новим примерима судске праксе, новим правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које претплатници сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што се једним кликом могу ископирати текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова добијају већ понуђени резултати.

WWW.PROPISI.NET

ИНГ-ПРО

LEGEARTIS ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

www.legeartis.rs

ISSN 2406-1085
Година VII, број 75, ДЕЦЕМБАР 2018.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник Редакције:
Јован Матијашевић

Главни и одговорни уредник часописа:
Ана Фулетин

Сарадници:
Алжбета Марко
Владимир А. Илић
Владимир Ђукановић
Владимир Саичић
Дејан Обренић
Драгана Станковић Николић
Ивана Стојиљковић
Слободанка Келечевић

Технички уредник:
Милена Станковић

Лектура:
Милица Радованчев

Графичка припрема:
Мирослав Арамбашић

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836-890
факс: +381 11 2836-474
имејл: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

LEGE Artis : прописи у пракси / главни и одговорни уредник Ана Фулетин. - [Штампано изд.] . - Год. 3, бр. 25 (окт. 2014)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2014- (Београд : Digital art). - 28 cm

Месечно. - Наслов лат., текст ћир.. - Преузима нумерацију електронског издања. - Друго издање на другом медијуму: Lege Artis (Online) = ISSN 2334-6140
ISSN 2406-1085 = Lege Artis (Штампано изд.)

Поштовани претплатници,

У претходних месец дана кроз скупштинску процедуру је прошао већи број закона. Србија је први пут добила Закон о лобирању, па у децембарском броју један текст посвећујемо тој теми, а бавили смо се и новим Законом о бесплатној правној помоћи и новинама у законским прописима у вези са прометом нелегалних објеката. Информације о новим прописима објављиваћемо у новој рубрици под називом ***Инфо-правник****, у оквиру које ћемо пружати кратка обавештења о свим битним променама у правној регулативи у периоду између изласка два броја нашег часописа, које нису посебно коментарисане у оквиру редовних рубрика. У наредним бројевима такође ћемо се бавити законима који су усвојени током јесењег заседања Скупштине.*

Када је у питању рубрика ***Привредно право****, настављамо да се бавимо новим решењима у Закону о привредним друштвима и њиховом применом у пракси, при чему је овог пута разматрано достављање, као и стицање и располагање имовином велике вредности. У оквиру исте рубрике налази се и текст о измиривању обавеза путем преузимања – уступања дуга.*

У пракси се појављују случајеви да се поводом истог догађаја води поступак против правног лица пред прекршајним судом, а против одговорног лица кривични поступак, тако да је овај случај анализиран у рубрици ***Кривично право****.*

Рубрику ***Јавне набавке и буџети*** *испуниле су три битне теме: финансирање примарне здравствене заштите из буџета градова и општина, затим одређене неправилности у току реализације уговора о јавној набавци, које су утврђене приликом инспекцијске контроле, као и нова решења из Нацрта закона о јавним набавкама.*

Поред наведених, ту су и други текстови из области радног права и других области, као и наше сталне рубрике ***Портал читалаца, Календар правних аката и Регистар прописа донетих између два броја****.*

Осим у штампаном издању, овај часопис је доступан и у електронском облику, на интернет адреси ***www.legeartis.rs****.*

Редакција

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике. Можете их упутити ауторима текстова или на имејл редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:

- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

...пасоша, дипломатског пасоша и ...ик о измени Правилника о обрасцу..., бр. 9/16 од 5. 2. 2016. године, а ступио ...ца, објављен у „Сл. гласнику ... године

– примењује се од 13. маја 2016. године

● Закон о изменама и допунама Закона о поморској пловидби, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 18/15 од 13. 2. 2015. године, а ступио је на снагу 21. 2. 2015. године

– одредбе члана 16. ст. 6. и члана 20. овог закона примењиваће се од 1. јуна 2016. године

● Правилник о измени и допуни Правилника о реглоскопима, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 49/15 од 5. 6. 2015. године, а ступио је на снагу 13. 6. 2015. године

– одредба члана 2. овог правилника важи до 1. јуна 2016. године

● Закон о енергетици, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 145/14 од 29. 12. 2014. године, а ступио је на снагу 30. 12. 2014. године

– одредбе члана 98. ст. 1. тач. 1) до 3), члана 99. и члана 225. ст. 1. тач. 1) до 3) и члана 225. ст. 4. овог закона се примењују од 1. јуна 2016. године

● Закон о потврђивању Европске оквирне конвенције о прекограничној сарадњи између територијалних заједница или власти, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни уговори", бр. 2/16 од 8. 2. 2016. године

– Конвенција ступа на снагу 16. јуна 2016. године

● Закон о потврђивању Амандмана на Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни...

КАЛЕНДАРИ...

- ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА
- ДОГАЂАЈА

СУДСКА ПРАКСА И СЛУЖБЕНА МИШЉЕЊА

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Недостојност за наслеђивање

У склопу сасвим новог формата овог броја можете пратити у нашем часопису доносећи неке карактеристичне случајеве из судске праксе, а ко... недостојност за наслеђивање.

...остојност за наслеђ... РС", бр. 46/95, 101/03 – Одлука УС РС и 6/15)

...лан 4.

Не може наследити на основу закона... штања, нити стећи какву корист из завештања (недостојан је):
1) онај ко је умишљајно усмртио оставио... покушао;
2) онај ко је принудом, претњом или прев... оставиоца да сачини или опозове завештање или неку његову одредбу, или га је у... чио;
3) онај ко је у намери спречавања оставочев... воље уништио или сакрио његово завештање, или га је фалсификовао;
4) онај ко се теже огрешио о законску обавезу из... оставиоца, или му је ускратио нужну помоћ.

Суд на недостојност пази по службеној дужности.

О недостојности за наслеђивање суд води рачуна по службеној дужности, али је терет чињеничне тврдње и доказа да ова недостојност постоји, на странци која то тврди.

Из образложења:

„Разлози ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани. Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је ванбрачни син пок. А. М. Свог оца је упознао када је имао 10 година. До 1992. године имао је ретке контакте са оцем, а од те године никако. Брига о оцу са његове стране није изостала његовом кривицом. Није се теже огрешио о обавезе издржавања, нити му је ускратио нужну помоћ. Нису постојали ни други разлози који би указивали на недостојност за наслеђивање оца. Тужилац није умишљајно усмртио свога оца, нити је то покушао. Између њих је било само свађе. Није се теже огрешио о законске обавезе издржавања према њему. Преко ...оца је примао ...ије мајке, а пок. А. М. издржавање није ...требно. Не може се говорити ни о ускр... помоћи оставиоцу, јер то не произилази ...изведених доказа.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови правилно закључују да нема основа за примену члана 4. Закона о наслеђивању који регулише појам недостојности за наслеђивање. Према ставу 1. тач. 1) овог члана, не може се наследити на основу закона или завештања нити стећи какву корист из завештања (недостојан је), онај ко је умишљајно усмртио оставиоца, или је то покушао. Према тачки 4. овог члана, недостојан је онај ко се теже огрешио о законску обавезу издржавања, или ускратио нужну помоћ. Према ставу 2. овог члана, суд на недостојност пази по службеној дужности. У конкретном случају, истакнути разлози за недостојност тужиоца да наследи свог оца, сада пок. А. М., нису испуњени. У току поступка у прилог ових својих тврдњи тужила није пружила одговарајуће доказе. Зато је суд о постојању (непостојању) тих

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

Негативне референце у ...следње измене и допуне ...набавки

...15. године донеле су собом... о јавним набавкама из августа ... негативним референцама о ко... ...мо говорити у овом тексту

Милош Јовић
саветник у Управи за јавне набавке
budzeti@legeartis.rs

Кад су у питању јавне набавке, појам ...ференце има двоструки појавни ... У случају кад одређује додатне ... ...ће у поступку јавне набавке... ...ти од... пословног капацитета... ...а у реализац... ...та набавке, односно је у претходном ... испоручивао добра, извршавао услуге или ... дио радове који су предмет конкретне јавне набавке. Тада је реч о **пословним референцама**. Оне које би се условно речено могле назвати **позитивним референцама**. И док је у том случају реч о референцама које понуђача квалификују за добијање уговора о јавној набавци, негативне референце су оне које га могу дисквалификовати из „трке" за добијање уговора.

Институт **негативне референце** установљен је ради обезбеђивања поузданијег и солиднијег уговорног партнера наручиоца, а што је претпоставка целисходнијег и рационалнијег трошења јавних средстава. На тај начин, санкционишу се понуђачи који не извршавају своје обавезе у поступку јавне набавке или уговорне обавезе или их не извршавају на уговорен начин и под уговореним условима. С друге стране, будући да санкција никада није сама себи сврха, управо би свест о могућности да се нађе „на црној листи" код одређеног наручиоца, требало да понуђача додатно мотивише на озбиљнији, професионалнији и пословнији приступ извршавању сопстве...

...авним набавкама из 2008. године. Сходно ...да важећим прописима, наручиоци су имали ...ућност да одбију понуду уколико поседују ...каз који потврђује да понуђач није испуњавао ...које обавезе по раније закљученим уговорима ...авним набавкама који су се односили на исти предмет набавке, за период од претходних пет година за радове, односно три године за добра и услуге.

Закон о јавним набавкама из 2012. године („Сл. гласник РС", бр. 124/12) значајно је проширио обухват негативних референци, установивши их као обавезу за наручиоце, проширујући њихово дејство и на сам поступак јавне набавке (не само на уговоре), те установивши својеврсну „црну листу" понуђача – списак негативних референци.

...следње измене и допуне Закона о јавним ...ама из августа 2015. године („Сл. гласник ...15) донеле су собом **неколико измена ...реч о негативним референцама**:
- не... ...ференца као могућност, не и обавеза з...
- неве... ...угих, таксативно законом ненаведе... ...негативне референце за одређеност ...ој документацији;
- прецизир... ...одног периода који је обухваћен нега... ...ференцом;
- укидање списка... ...их референци.

Можда и **најзначајнија измена** јесте та да наручилац сада више није у обавези, већ има могућност да примени негативну референцу према понуђачу. Како су ове законске измене биле још један корак ближе директивама Европске уније из области јавних набавки, и у овом

(6) Трошкови продатих производа износе 1.250.000,00 динара.Укалкулисана разлика у цени је 25% на цену коштања, што износи 312.500,00 динара (1.250.000,00 × 25%). Обрачунати ПДВ по општој стопи износи 312.500,00 динара, од чега на цену коштања 240.000,00 250.000,00 (1.250.000,00 × 20%) и ПДВ на разлику у цени 62.500,00 (312.500,00 × 20%).

(7) Купцу су фактурисани спортски дресови са обрачунатим ПДВ-ом у износу од 1.875.000,00 дин.

(8) Купац је извршио плаћање фактуре у целости у износу од 1.875.000,00 динара.

(9) Треба извршити затварање свих конта класе 9 – Обрачун трошкова и учинака.

(10) Треба саставити Извештај о стању залиха производње на крају обрачунског периода.

(11) Треба прокњижити својење почетног стања залиха производње на коначно стање залиха производње на крају обрачунског периода на бази података из Извештаја о стању залиха производње на крају обрачунског периода.

Напо...ених производа од 1.250.000,00 динара израчунати су на бази цене ...а (682 комада × 1.832,... динара по комаду), док је продајна цена спортских дресова од ...000,00 динара по комаду изра...ата у износу од 2.500,00 динара (750 × 2.500,00).

Књижење:

Р. бр.	Конто			Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3		5	6
			...спортски дресови	200.000,00	
			...алиха материјала		200.000,00
1.	910		Сировине и мате...		
			...ријала – спортски дресови		
		9000	Рачун за преузи... спортски дресови	500.000,00	
			...спортски дресови	120.000,00	
За отварање почетног стања 1. 1. 2016. за з...					
1а	9500		Материјали за... ...е залиха недовршене		500.000,00
	9600		Готови про... ...мање залиха готових		120.000,00
		9001	Рачун за ... ...недовршене производње и готових производа 1. 1. 2016. године на ... ...тих залиха из финансијског књиговодства		
			...ровине и материјал – спортски дресови	1.000.000,00	
		9010	Рачун за преузимање набавке материјала и робе		1.000.000,00
...а примљен материјал у магацин у вези са производњом спортских дресова					
	За	9500			
			Материјал за израду – спортски дресови	680.000,00	
		9100	Сировине и материјал – спортски дресови		680.000,00
...улазне материјала у производњу у току године					

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

У овом броју...

ЈАВНЕ НАБАВКЕ И БУЏЕТИ

4 Најважније новине новог Закона о јавним набавкама, предвиђене актуелним нацртом

10 Одговорност за реализацију Уговора о јавним набавкама – примери уочених неправилности приликом инспекцијске контроле

15 Право и могућност финансирања примарне здравствене заштите из буџета општина и градова у здравственим установама чији су оснивачи општине и градови

РАДНО ПРАВО

22 Обавезе послодавца у случају повреде на раду или професионалног обољења запослених

ПРИВРЕДНО ПРАВО

27 Достављање привредним друштвима, адреса за пријем поштанских пошиљки и адреса за пријем електронске поште

31 Стицање и располагање имовином велике вредности према Закону о привредним друштвима

35 Измиривање обавеза и наплата потраживања путем преузимања – уступања дуга

ГРАЂАНСКО ПРАВО

40 Новине у законским прописима у вези са прометом нелегалних објеката

КРИВИЧНО ПРАВО

47 Одговорност правног лица за прекршај у случају када се води кривични поступак против одговорног лица

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

52 Осврт на нови Закон о бесплатној правној помоћи

59 Шта доноси Закон о лобирању

РУБРИКЕ

63 Инфо-правник... између два броја...

74 Портал читалаца

80 Календар важења правних аката

83 Преглед прописа донетих између два броја

Најважније новине новог Закона о јавним набавкама, предвиђене актуелним нацртом

Нацртом је предложено да ће Закон ступити на снагу 1. јануара 2019. године, при чему ће садржати одредбу о одложеној примени за шест месеци од ступања на снагу, односно почеће да се примењује од 1. јуна 2019. године.

Драгана Станковић Николић,
дипл. правник и сертификовани предавач за обуку службеника за јавне набавке

Током октобра месеца 2018. године Министарство финансија и Управа за јавне набавке, у сарадњи са Привредном комором Србије, организовали су три округла стола у оквиру Програма јавне расправе о Нацрту закона о јавним набавкама у просторијама Привредне коморе Србије и то у Београду, Нишу и Новом Саду. Присутним учесницима јавне расправе, представницима наручилаца и привредницима, презентована су решења предложена у тексту новог нацрта закона, која су усаглашена са директивама и другим актима Европске уније у области јавних набавки. Након презентације уследила је конструктивна расправа, која се састојала од критика и похвала Нацртом предложених решења, а најављени су и бројни писани коментари за решавање појединих питања на другачији начин, након чега је окончана јавна расправа. На основу ових активности очекује се доношење предлога закона, а потом и усвајање самог закона од стране Народне скупштине Републике Србије до краја ове године.

Зашто нам је потребна усклађеност са прописима Европске уније?

Стратегијом развоја јавних набавки у Републици Србији за период 2014–2018. године („Сл. гласник РС”, бр. 122/2014), као један од стратешких циљева реформе јавних набавки у Републици Србији, предвиђено је усаглашавање домаћих прописа са директивама и другим актима Европске уније у области јавних набавки и њихово пуно спровођење у пракси. Усклађеност законодавног оквира није само себи циљ, већ да се сложени поступци јавних набавки спроводе законито и у складу са начелима јавне набавке, односно транспарентно и ефикасно, као и да се омогући што већа тржишна конкуренција и једнакост свих заинтересованих лица, без дискриминације. Поред тога, циљ законодавног оквира јавне набавке јесте да се кроз ефикасну и транспарентну процедуру јавне набавке оствари позитивна интеракција државе са привредним субјектима за добробит друштва у целини, а посебно за добробит и развој малих и средњих предузећа.

Одредбе које су усклађене са директивама имају за циљ повећање транспарентности и флексибилности поступака јавне набавке, смањење административног терета коришћењем електронских средстава и поједностављен начин доказивања критеријума за квалитативни избор привредног субјекта (изјава о испуњености критеријума на стандардном обрасцу уместо потврда

привредног субјекта или да није био у стању да достави доказе о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта уколико је, као средство доказивања, користио изјаву из члана 118. овог нацрта закона.

Осим тога, оно што су по важећем Закону о јавним набавкама додатни услови за учешће у поступку јавне набавке, то су по Нацрту критеријуми за избор привредног субјекта. Ове критеријуме наручилац може да одреди у конкурсној документацији и они се односе на испуњеност услова за обављање професионалне делатности; финансијски и економски капацитет и технички и стручни капацитет.

Постављени критеријуми се доказују изјавом на стандардном обрасцу који уређује Канцеларија за јавне набавке, о чему је већ било речи.

Новина је и то да наручилац додељује уговор економски најповољнијој понуди на основу једног од следећих критеријума:

- цене;
- трошка ефикасности, као што је нпр. трошак животног циклуса;
- односа цене и квалитета, односно односа трошка и квалитета који се оцењује на основу критеријума, укључујући квалитативне, еколошке и/или социјалне аспекте, повезане са предметом уговора о јавној набавци.

Поступак заштите права такође је унапређен одредбама Нацрта овог закона. Рокови су скраћени где год је то било могуће и отклоњене су досадашње правне празнине. Уколико подносилац захтева не уплати таксу за улагање захтева за заштиту права, такав захтев се одбацује решењем, без позивања на допуну као што је то данас случај. Таксе за улагање захтева за заштиту права мање су у појединим случајевима и крећу се у распону од 80.000 динара до највише 1.200.000 динара.

Скраћен је рок за покретање управног спора против одлука Републичке комисије, па уместо досадашњих 30 износи 15 дана од дана пријема одлуке Републичке комисије.

Нацртом је такође предвиђено да ће се већина подзаконских аката донети до почетка примене новог закона, као и да ће одредбе које се односе на комуникацију електронским средствима почети да се примењују када се испуне одређени технички услови, а најкасније 1. јуна 2020. године.

Прекршајни поступци из ове области и у првом степену враћају се у надлежност прекршајним судовима, па ће ове предмете преузети надлежни прекршајни судови од Републичке комисије за заштиту права у року од 30 дана од дана почетка примене Закона.

У ишчекивању предлога овог закона може да се закључи да се очекује нов и модеран Закон о јавним набавкама, усклађен са европским нормама из ове области и националним законодавством.

ИНГ-ПРО САВЕТОВАЊА

ИНГ-ПРО организује скупове, саветовања, семинаре и обуке с правном и финансијском тематиком, представљајући прописе који су не само актуелни већ су и у најширој примени у оквиру законодавства Републике Србије. Овакав вид организације постао је неизбежан начин упознавања с бројним недоумицама и проблемима у пракси, али и пут ка њиховом бржем и успешнијем превазилажењу како би се омогућила сврсисходна и адекватна примена прописа.

Предавачи су врсни и посвећени стручњаци који настоје да подстакну учеснике на промишљање најделотворнијег начина за превазилажење немалих проблема и повећање ефикасности из области које су тема саветовања.

Саветовања се одржавају у пријатном амбијенту, у технички потпуно опремљеним салама, са паузама за кафу и ручак.

На нашим интернет странама *www.propisi.net, www.legeartis.rs* и *www.poslovnisavetnik.net* увек се можете информисати о актуелним саветовањима и, уколико сте заинтересовани, попунити електронску пријаву.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs
или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Одговорност за реализацију Уговора о јавним набавкама – примери уочених неправилности приликом инспекцијске контроле

Приликом реализације уговора након спроведеног поступка јавне набавке, односно Уговора о јавној набавци, уочене су одређене неправилности које ће бити предмет анализе у овом тексту.

Слободанка Келечевић,
дипл. правник,
виши буџетски инспектор у Министарству финансија

Уводни део

У циљу наменског и законитог коришћења средстава наручилац је дужан да набавку добара, радова и услуга изврши на правилан и законит начин, тј. онако како је прописано одредбама Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015).

Закључивањем Уговора о јавној набавци поступак набавке је окончан и приступа се реализацији закљученог уговора. Од понашања уговорних страна, тј. од наручиоца и извршиоца зависи да ли се Уговор реализовао у складу са Законом и уговореним одредбама.

Подсетник: Да би извршио набавку на законит начин, наручилац припрема конкурсну документацију у складу са чланом 61. Закона о јавним набавкама, па је, сходно том члану, у конкурсној документацији дужан да, између осталог, утврди врсту, техничке карактеристике (спецификације), квалитет, количину и опис добара, радова или услуга, затим начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, рок извршења, место извршења или испоруке добара, евентуалне додатне услуге и сл., као и техничку документацију и планове, образац цене и др., зависно од врсте поступка и природе предмета јавне набавке, дакле елементе које ће садржати Уговор о јавној набавци.

Овде треба истаћи да су Законом о јавним набавкама (члан 115. Закона) прописане измене током трајања уговора, тако да након закључења Уговора о јавној набавци наручилац може да повећа обим предмета набавке без спровођења поступка јавне набавке, с тим да вредност Уговора може да се повећа максимално до 5% од укупне вредности првобитно закљученог уговора, при чему укупна вредност повећања Уговора не може да буде већа од вредности из члана 39. став 1. овог закона, тј. од 5.000.000,00 динара. Такође, након закључења Уговора о јавној набавци наручилац може да дозволи промену цене и других битних елемената Уговора из објективних разлога, који морају бити јасно и прецизно одређени у конкурсној документацији и Уговору о јавној набавци, односно предвиђени посебним прописима. Променом цене, у смислу овог члана, не сматра се усклађивање цене са унапред јасно дефинисаним параметрима у Уговору и конкурсној документацији.

Уочени су случајеви у којима после закључења Уговора о јавној набавци уговорне стране закључе Анекс Уговора супротно одредбама претходно наведеног члана, затим да се не поштују одредбе закљученог уговора,

Пример 5:

Наручилац је, као купац, закључио са испоручиоцем, као продавцем, Уговор о испоруци 14 комада товне јунади укупне тежине 4.900 kg. Продавац се обавезао да, у складу са важећим прописима и овим уговором, купцу испоручи добра по врсти, количини, цени, квалитету и роковима, као и да купац преузме и плати испоручена добра.

Укупна вредност Уговора са ПДВ-ом износи 2.000.000,00 динара. Цене подразумевају испоруку у складиште крајњег примаоца, фиксне су и не могу да се мењају до коначне реализације Уговора.

Исплата испоручених добара врши се у року од 8 дана од дана квантитативног пријема средстава у складиште крајњег примаоца.

Продавац је издао фактуру за испоручена добра – товна јунад 2960 kg, при чему у фактури није наведена количина добара. Такође је и у пријемници добара у магацину наведена само тежина, без количине купљених добара.

Купац је наведену фактуру у року платио, а да није имао примедбе на исту у смислу да није испостављена у складу са Уговором.

Плаћањем ове фактуре, која није испостављена у складу са Уговором, као и због недостатка доказа у којој су количини предметна добра испоручена, без обзира на тежину, почињен је прекршај из члана 103. став 1. тачка 4. Закона о буџетском систему, у вези са чланом 71. став 1. истог закона.

Пример 6:

Наручилац је са понуђачем закључио Уговор о пружању услуга сервисирања, редовног одржавања и поправке службених возила после спроведеног поступка јавне набавке.

Предмет овог уговора су услуге редовног сервисирања у складу са захтевима произвођача путничког моторног возила, затим одржавања путничких моторних возила ван редовног сервиса (по потреби), ванредног сервисирања (поправки) службених путничких моторних возила и извођење аутомеханичарских радова, као и аутолакирерске и аутолимарске услуге.

Понуђач се обавезао да, уколико очекивана цена конкретне интервенције прелази износ од 30.467,60 динара, са обрачунатим порезом на додату вредност, прибави сагласност извршиоца за конкретну интервенцију.

Процењена вредност Уговора износи 750.000,00 динара, без обрачунатог ПДВ-а, односно 885.000,00 динара, са обрачунатим ПДВ-ом. Уговорена цена за сваку извршену услугу израчунава се на основу цене за конкретну услугу која је наведена у понуди, односно норматива који ће се примењивати за све врсте услуга које нису специфициране понудом, цене нових резервних делова и потрошног материјала. Цене наведене у понуди фиксне су најмање три месеца, а након тога могу се, уз сагласност уговорних страна, мењати Анексом Уговора, само на основу месечног коефицијента раста цена на мало, који се званично објављује од стране Републичког завода за статистику, с тим да евентуално кориговање цена може бити извршено само до износа на одговарајућој буџетској апропријацији.

Понуђач није у понуди навео да ће делимично извршење набавке поверити подизвођачу, што је наручилац захтевао у конкурсној документацији од понуђача.

Међутим, понуђач је наручиоцу испоставио рачуне на основу извршених радова од стране друге ауто-куће. Ове рачуне наручилац је уредно платио иако није имао правни основ за то, односно није закључио уговор са том ауто-кућом нити је са понуђачем уговорено да ће радове вршити и подизвођач.

Плаћање ових рачуна извршено је супротно Уговору о пружању услуга сервисирања, редовног одржавања и поправке службених возила, чиме је поступљено супротно одредбама члана 56. став 2. Закона о буџетском систему, којим је прописано да корисници буџетских средстава преузимају обавезе на основу писаног уговора или другог правног акта, уколико Законом није друкчије прописано, а почињен је и прекршај из члана 103. став 1. тачка 4. истог закона.

Право и могућност финансирања примарне здравствене заштите из буџета општина и градова у здравственим установама чији су оснивачи општине и градови

Друштвена брига за здравље становништва остварује се на нивоу Републике, аутономне покрајине, општине, односно града, послодавца и појединца, а подразумева обезбеђење непрекидне здравствене заштите свим грађанима у сваком животном добу, при чему је овде акценат стављен на могућност финансирања здравствене заштите из буџета градова и општина.

Алжбета Марко, дипл. ек., с дугогодишњим радним искуством на пословима буџетског пословања, начелник за финансије у Општини Ковачица

Уводне напомене и основне одредбе

Законом о здравственој заштити („Сл. гласник РС”, бр. 107/05, 72/09 – др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 – др. закон, 93/14, 96/15, 106/15 и 113/17 – др. закон) уређује се систем здравствене заштите, организација здравствене службе, друштвена брига за здравље становништва, општи интерес у здравственој заштити, права и обавезе пацијената, здравствена заштита странаца, оснивање Агенције за акредитацију здравствених установа Србије, надзор над спровођењем овог закона, као и друга питања од значаја за организацију и спровођење здравствене заштите.

Здравствена делатност је она делатност којом се обезбеђује здравствена заштита грађана, а обухвата спровођење мера и активности здравствене заштите које се, у складу са здравственом доктрином и уз употребу здравствених технологија, користе за очување и унапређење здравља људи, што обавља здравствена служба.

Према одредбама овог закона, грађанин Републике Србије, као и друго лице које има пребивалиште или боравиште у Републици, има право на здравствену заштиту у складу са Законом, али и дужност да чува и унапређује своје и здравље других грађана, као и услове животне и радне средине. У обезбеђивању и спровођењу здравствене заштите у Републици учествују грађани, породица, послодавци, образовне и друге установе, хуманитарне, верске, спортске и друге организације, удружења, здравствена служба, организација за здравствено осигурање, као и општине, градови, аутономне покрајине и Република.

На основу члана 13. и 13а. Закона о здравственој заштити („Сл. гласник РС”, бр. 107/05, 72/09 – др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 – др. закон, 93/14, 96/15 и 106/2015), члана 20. тачка 16. и члана 32. тачка 6. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС”, бр. 129/2017, 83/14 – др. закон и 101/16 – др. закон) и члана ___. Статута Општине _____ , на седници одржаној дана _____ 2018. године донела је

О Д Л У К У

о текућим трансферима (дотацијама) Дому здравља _____ из средстава буџета Општине _____ у 2018. години

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се реализација текућих дотација Дому здравља _____ из средстава буџета Општине _____ за извршавање обавеза дефинисаних Одлуком о буџету Општине _____ за _____ . годину.

Члан 2.

Средства за реализацију текућих дотација из члана 1. ове одлуке предвиђена су Одлуком о буџету Општине _____ за _____. годину („Сл. лист Општине _____ ”, бр. _____) у износу од _____ динара.

Члан 3.

Текуће дотације из члана 1. ове одлуке исплаћују се у месечним износима, у складу са ликвидним могућностима буџета Општине _____ за _____ . годину, преко економске класификације 464112 – Текуће дотације здравственим установама – Дому здравља _____, према приложеној валидној документацији за плаћање.

Члан 4.

Дом здравља _____ има обавезу наменског коришћења средстава на име текућих дотација из члана 1. ове одлуке из буџета Општине _____, за извршавање обавеза дефинисаних Одлуком о буџету Општине _____ за _____ . годину.

У случају ненаменског коришћења средстава дотација из буџета Општине _____ Дом здравља _____ има обавезу повраћаја средстава, до када се обуставља даља исплата по захтеву Дома здравља _____.

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Општине _____”.

Република Србија
Општина _____
Скупштина Општине _____

Председник Скупштине Општине

_____

Број:

Дана:

Обавезе послодавца у случају повреде на раду или професионалног обољења запослених

Закон о безбедности и здрављу на раду и подзаконски прописи посебну пажњу посвећују обавезама послодаваца по основу настанка повреда на раду или професионалних обољења.

Редакција Инг-Про

Чланом 50. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС”, бр. 101/2005, 91/2015 и 113/2017 – др. закон – у даљем тексту: Закон) утврђена је обавеза послодавца да:

1) одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду и повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених;

2) најкасније у року од три узастопна радна дана од дана сазнања пријави надлежној инспекцији рада професионално обољење.

Из наведеног недвосмислено произлази обавеза послодавца да, када дође до повреде на раду његовог запосленог, то одмах пријави надлежној инспекцији рада ради вршења увиђаја.

Пријављивање се врши најбржим путем (телефон, факс, електронски), али о пријављивању мора да постоји и писани траг. Уз то, послодавац је на исти начин дужан да повреду на раду свог запосленог пријави и надлежном органу унутрашњих послова, зато што узрок настанка повреде на раду може бити из надлежности тог органа (туча, утврђивање настанка повреда без очевидаца и сл.).

Узимајући у обзир важност пријављивања повреде на раду и професионалног обољења, послодавац је у обавези да општим актом, а сагледавајући своју организацију рада, утврди ко је у обавези да пријави инспекцији рада и ОУП-у повреду на раду када до ње дође. У одређеном случају ову обавезу послодавац може да уреди и уговором о раду, у складу са чланом 14. Закона. Наиме, овај члан прописује да је послодавац дужан да општим актом, односно колективним уговором утврди права, обавезе и одговорности у области безбедности и здравља на раду, а послодавац који има до десет запослених, ова права, обавезе и одговорности може да утврди уговором о раду.

Пријава повреде на раду и професионалног обољења

Форма пријаве повреде на раду и професионалног обољења није прописана. Инспектор рада је дужан да изврши надзор одмах након пријаве послодавца о свакој смртној, тешкој или колективној повреди на раду, као и опасној појави која би могла да угрози безбедност и здравље на раду, односно одмах по пријему захтева. У ситуацији када први лекар који је прегледао повређеног није дао квалификацију повреде (лака, тешка), послодавац, односно задужени запослени пријавиће повреду одмах, а када од лекара добије информацију о датој квалификацији повреде, обавестиће инспектора рада и о утврђеној квалификацији повреде.

сигналисту и кранисту – руковаоца, инспектор рада није имао примедбе;

- извршен је увид у техничку документацију о прегледу опреме за рад – грађевински кран посредством којег је вршен истовар (стручни налаз „Института за безбедност и превентивни инжењеринг" Нови Сад);
- документација о стручној оспособљености за руковаоца – кранисту и налаз о прописаном периодичном лекарском прегледу за истог (извршен увид);
- узрок одваривања алке – ушке са металне палете која служи за транспорт елемената рамовске типске скеле, у смислу у којем су на лицу места констатовани недостаци завареног споја, јесте да заварени спој (вар) није обухватао целу површину налегања ушке и рама палете, већ мањи део, који је услед оптерећења попустио – пукао.

Кориснику је скренута пажња на евидентни недостатак произвођача, односно на недостатак интерне контроле сопствених производа од произвођача који је неквалитетан – шкартни производ са грешком пустио у промет на тржиште – на коришћење.

Извор ове повреде на раду је спољни простор за рад, запослени је захваћен – ударен носећим теретом у инерционом покрету у току истовара металних елемената типске скеле са каросерије камиона посредством грађевинске кранске дизалице. Узрок повреде на раду је пуцање завареног споја између ушке за захватање палете и саме палете, услед чега је радник задобио повреду лица.

Удео повређеног радника у настајању повреде на раду није постојао, с обзиром на насталу околност изненадног – неочекиваног одваривања ушке на палети, због чега је дошло до искривљења терета, који је притом наглим инерционим померањем захватио повређеног, без могућности повређеног да се благовремено измакне у критичном моменту да би избегао контакт са носећим теретом у покрету.

На основу утврђеног чињеничног стања како је дошло до повреде на раду, инспектор рада није предузео посебне мере у складу са овлашћењем.

Накнадна пријава повреде на раду

У пракси се појавило питање које се односи на ситуацију када након повреде на раду (која није смртна, колективна или тешка) не наступи неспособност за рад, већ запослени настави да ради, услед чега послодавац не пријави повреду у року од 24 часа од њеног настанка, па тек по протеку више дана (на пример пет или десет) запослени осети здравствене тегобе повезане с предметном повредом, због чега наступи неспособност за рад у трајању од више од наредна три узастопна радна дана, тако да питање гласи да ли је и у том случају послодавац дужан да пријави повреду запосленог и ако јесте – у ком року.

У оваквом случају треба имати у виду пре свега одредбе чл. 50. и 51. Закона. Наиме, у члану 50. став 1. Закона прописано је да је послодавац дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду и повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

У члану 51. Закона прописано је да извештај о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом који се догоде на радном месту послодавац доставља запосленом који је претрпео повреду односно обољење, као и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање.

Сходно претходно наведеном, послодавац је увек дужан да у потпуности поступи како је наведено у члану 50. став 1. Закона, тј. у противном је прекршајно одговоран сходно члану 69. став 1. тачка 30) Закона. Имајући у виду конкретни случај, **послодавац није био у обавези да пријави повреду на раду** која се догодила, с обзиром на то да није у питању смртна, колективна, као ни тешка повреда на раду, односно повреда на раду због које запослени не би био способан за рад више од три узастопна радна дана, односно послодавац је могао тако да поступи зато што запослени није одмах по повређивању отишао код лекара и донео потврду да није способан за рад више од три узастопна радна дана.

Достављање привредним друштвима, адреса за пријем поштанских пошиљки и адреса за пријем електронске поште

Достављање се већ дуго јавља као велики проблем у правној пракси, тако да би новине у Закону о привредним друштвима, нарочито оне које се односе на електронску пошту, требало да допринесу ефикаснијем и економичнијем пословању.

Владимир Саичић,
дипл. правник,
с вишегодишњим искуством у области привредног права

Проблеми у вези са достављањем јавили су се једним делом због неадекватних законских решења, али у већој мери због неоспособљености органа који достављање врше и недоследности у њиховој пракси. Ни привредна друштва, као ни предузетници, нису изузетак, па је и код њих изражен проблем достављања. Овај проблем се јавља пре свега због регистрованих седишта која фактички то нису, затим због непридржавања законских правила од стране привредних субјеката, као и због бројних других разлога.

Закон о привредним друштвима посебно се посветио проблему достављања. Међутим, у судском, управном, пореском и другим поступцима самим Законом о привредним друштвима дат је примат посебним законима, а то су Закон о парничном поступку, Закон о кривичном поступку, Закон о извршењу и обезбеђењу, Закон о прекршајима, Закон о општем управном поступку, Закон о пореском поступку и пореској администрацији итд.

Достављање и адреса за пријем поштанских пошиљки уређени су чланом 20. Закона о привредним друштвима. Наиме, Закон је предвидео обавезу регистровања и постојања адресе седишта друштва, а предвидео је и могућност регистровања посебне адресе за пријем поштанских пошиљки. Седиште друштва је место на територији Републике Србије из кога се управља пословањем друштва и које је као такво одређено оснивачким актом, статутом или одлуком скупштине, односно одлуком ортака или комплементара. Адреса седишта друштва региструје се у складу са законом о регистрацији. Достављање се врши на адресу седишта друштва, осим уколико друштво нема регистровану посебну адресу за пријем поштанских пошиљки на територији Републике Србије. Уколико друштво има посебну адресу за пријем поштанских пошиљки на територији Републике Србије, достављање се врши на ту адресу уместо на адресу седишта друштва. Дакле, уколико се достављање изврши на адресу седишта друштва и поред тога што друштво има регистровану адресу за пријем поштанских пошиљки, такво достављање неће бити правно ваљано. С тим у вези постојале су недоумице, које су изменама Закона о привредним друштвима из 2018. године коначно отклоњене, и то изменама члана 20. став 3, што је свакако од великог значаја због повећане правне сигурности у погледу достављања. Треба напоменути да је у тексту члана 20. пре наведених измена у употреби била синтагма „адреса за пријем поште”, која је у ставу 2. и ставу 3. замењена синтагмом „адреса за пријем поштанских пошиљки”,

У Закону о привредним друштвима није наведено ко доноси одлуку о адреси за пријем поштанских пошиљки, као ни о адреси за пријем електронске поште. У пракси Агенције за привредне регистре у којој се врши регистрација наведених адреса довољно је поднети регистрациону пријаву уписа или промене адресе за пријем поште, односно електронске поште, као и доказ о уплати накнаде, што значи да фактички о овим питањима одлучују законски или регистровани заступник друштва, с обзиром на то да су они овлашћена лица за подношење регистрационих пријава пред Агенцијом за привредне регистре.

Закон о привредним друштвима посебно уређује достављање члановима друштва. Наиме, чланом 144. прописана је дужност друштва у вези са вођењем евиденције о адреси коју одређују самостално чланови, сваки од сувласника удела и заједнички пуномоћник сувласника удела, с тим да та лица као своју адресу за пријем поште могу да означе адресу за пријем електронске поште. Изменама и допунама Закона из 2018. године прописано је да се достављање наведеним лицима врши на адресу из евиденције података о члановима друштва, а достављање се сматра извршеним даном слања препоручене пошиљке на ту адресу, односно даном слања електронске поште. Старо законско решење предвиђало је сходну примену члана 20. став 3, што значи да је по закону, у случају неуспешне доставе, иста морала да се понавља, што је са правом измењено ради целисходности. Наведена правила која важе за друштво са ограниченом одговорношћу сходно се примењују и на командитно друштво, док у одредбама о ортачком друштву нема помена о евиденцији и достављању члановима. За акционарско друштво важе посебна правила јер јединствену евиденцију акционара води Централни регистар, па се позив за скупштину акционарског друштва доставља акционарима на адресе акционара из јединствене евиденције акционара, односно електронском поштом ако је акционар дао писану сагласност за такав начин слања, или објављивањем на интернет страници друштва.

Може се закључити да је у Закону о привредним друштвима посебна пажња посвећена достављању. Новине у Закону, посебно оне које се односе на електронску пошту, свакако ће допринети ефикасности и економичности пословања.

КАЛКУЛАТОР КАМАТА у оквиру електронског издања

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а осим свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција Моје каматне стопе, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална) која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs
или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Стицање и располагање имовином велике вредности према Закону о привредним друштвима

У пракси се јављају бројне недоумице у погледу примене института имовине велике вредности.

Владимир Саичић,
дипл. правник,
с вишегодишњим искуством у области привредног права

Закон о привредним друштвима у члановима 470–473. регулише стицање и располагање имовином велике вредности.

Најпре треба истаћи да је ово питање законодавац сместио у посебан – четврти део Закона о привредним друштвима, што представља недоследност односно грешку законодавца. Наиме, текст Закона о привредним друштвима подељен је на четрнаест делова, с тим што су изменама и допунама из 2018. године додата још два дела. Део трећи односи се на правне форме привредних друштава и подељен је на више глава, па се глава 1. односи на ортачко, глава 2. на командитно, глава 3. на друштво са ограниченом одговорношћу, а глава 4. на акционарско друштво. Четврти део у односу на трећи представља засебну целину, али, иако је четврти део одвојен, у законском тексту не види се на чему се ово одвајање заснива, с обзиром на то да је законодавац приступио наведеним темама тако да се чланови 470–472. односе само на акционарско друштво, а чланом 473. предвиђена је сходна примена одредби чланова 470–472. и на друштво са ограниченом одговорношћу, при чему у члановима 470–472. акционарско друштво није ни поменуто (помиње се само „друштво"). Међутим, с обзиром на то да се помиње акционар, као и скупштина која у ортачком и командитном друштву не постоји, као и с обзиром на то да је за друштво са ограниченом одговорношћу предвиђена сходна примена, може се закључити да се чланови 470–472. односе само на акционарска друштва. Ово свакако представља недоследност и, слободно се може рећи, аљкавост законодавца, која је могла да се избегне да законодавац чланове 470–473. није смештао у посебан део, већ у део трећи главу четврту, тј. да је наведене чланове придружио одредбама које се односе на акционарско друштво.

Дакле, одредбе о стицању и располагању имовином велике вредности примењују се само на акционарско друштво и на друштво са ограниченом одговорношћу, док се не примењују на ортачко и командитно друштво. Када је у питању друштво са ограниченом одговорношћу, законодавац је прописао да се оснивачким актом стицање и располагање имовином велике вредности могу другачије регулисати него што је то он прописао, па се нпр. може искључити обавезност одлучивања скупштине приликом наведеног стицања односно располагања.

У Закону се најпре дефинише шта представља стицање односно располагање имовином велике вредности. Закон прописује да, ако друштво стиче односно располаже имовином чија набавна и/или продајна и/или тржишна вредност у моменту доношења одлуке о томе представља 30% или више од књиговодствене вредности укупне имовине друштва, исказане у последњем годишњем

давању заложне изјаве, када нацрт заложне изјаве представља саставни део материјала за седницу, односно уз материјал се доставља већ оверена заложна изјава уколико се ради о накнадном одобрењу.

Ако није прибављено одобрење за стицање односно располагање имовином велике вредности, друштво и акционар који поседује или представља најмање 5% основног капитала друштва може да поднесе тужбу за поништај правног посла или правне радње стицања односно располагања имовином велике вредности, под условом да је поседовао или представљао најмање 5% основног капитала друштва на дан закључења тог правног посла, односно правне радње. Изменама Закона о привредним друштвима из 2018. године додат је критеријум који се тиче акционара – да је услов за подношење тужбе да је поседовао или представљао најмање 5% основног капитала друштва на дан закључења тог правног посла, односно правне радње, тј. прецизиран је временски моменат који се узима као релевантан за поседовање или представљање одређеног процента основног капитала. Ово значи да акционар акционарског друштва, а сходно томе и члан друштва са ограниченом одговорношћу, који је на дан закључења правног посла, односно правне радње која се побија поседовао или представљао најмање 5% основног капитала друштва, може да поднесе тужбу за побијање чак иако на дан подношења тужбе не поседује нити представља 5% основног капитала друштва.

Чланови одбора директора, односно надзорног одбора солидарно су одговорни друштву за штету коју оно претрпи услед стицања односно располагања имовином велике вредности, ако је то стицање односно располагање спроведено без одлуке којом га скупштина одобрава. Ово се не односи на одлуке које су накнадно одобрене иако то Закон стриктно не наводи. У Закону пре измена и допуна из 2018. године била је прописана одговорност одбора директора, односно надзорног одбора, а сада је предвиђена одговорност чланова, што је оправдано јер не може бити прописана одговорност колективног органа.

Друштво и акционар (као и члан друштва са ограниченом одговорношћу) који поседује или представља најмање 5% основног капитала друштва може да поднесе тужбу за накнаду штете коју друштво претрпи услед стицања односно располагања имовином велике вредности против члана одбора директора, односно члана надзорног одбора, уколико је стицање односно располагање предузето без одобрења скупштине.

Законом о привредним друштвима прописани су субјективни и објективни рок за подношење наведених тужби за поништај правног посла, односно за накнаду штете. Ове тужбе могу бити поднете у року од шест месеци од дана одржавања седнице скупштине на којој је разматран извештај о пословању за пословну годину у којој је извршено стицање односно располагање имовином велике вредности (субјективни рок), а најкасније у року од три године од дана стицања односно располагања имовином велике вредности (објективни рок).

Измиривање обавеза и наплата потраживања путем преузимања – уступања дуга

Измиривање обавеза путем преузимања – уступања дуга један је од начина плаћања који је присутан у нашој пракси, а омогућава бржу наплату и измиривање обавеза, уз смањивање застоја у свакодневном пословању.

Редакција Инг-Про

Овај начин измиривања обавеза регулисан је пре свега Законом о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ”, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – Одлука УСЈ, 57/89, „Сл. лист СРЈ”, бр. 31/93 и „Сл. лист СЦГ”, бр. 1/2003 – Уставна повеља – у даљем тексту: Закон о облигационим односима). Међутим, треба имати у виду да је могућност измиривања међусобних новчаних обавеза уговарањем промене поверилаца односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија, приступање дугу, преузимање дуга, уступање дуга и др.), пребијањем (компензација) и на други начин, прописана и чланом 5. Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица која не обављају делатност („Сл. гласник РС”, бр. 68/2015). При томе треба упозорити на то да, према одредбама овог закона, правна лица не могу да измирују међусобне новчане обавезе уговарањем промене поверилаца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија, приступање дугу, преузимање дуга, уступање дуга и др.), пребијањем (компензација) и на други начин, **уколико су њихови рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате**, осим ако није друкчије утврђено законом којим се уређује порески поступак. Истим је законом прописано и да се обавезе које су измирене на неки од наведених начина, осим ако су измирене пребијањем (компензација), евидентирају преко рачуна код пружаоца платних услуга најмање једанпут месечно, по правилу крајем месеца.

У наредном делу биће дат детаљнији опис спровођења измиривања обавеза путем преузимања дуга.

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПРЕУЗИМАЊА ДУГА

Преузимање односно уступање дуга регулисано је одредбама чл. 446–450. Закона о облигационим односима. **Преузимање дуга је такав начин плаћања у коме долази до промене правног лица које дугује – дужника**. Преузимање дуга врши се уговором између дужника и преузимаоца на који је пристао поверилац. Између преузимаоца и повериоца постоји иста обавеза која је дотле постојала између пређашњег дужника и повериоца.

Појављује се ново правно лице које преузима дуг од старог дужника, па на тај начин оно постаје нови дужник. Поверилац се не мења, али се стари дужник ослободио свог дуга, односно дужничке обавезе. Привредни субјект који је преузео дуг од ранијег дужника, преузима на себе обавезу, након чега се претходни дужник ослобађа обавезе, у чему је и суштина преузимања дуга.

Да би преузимање дуга могло да се спроведе, врло је важно да се поверилац сагласи са тим да се његово потраживање пренесе на

законом којим се уређује порески поступак. Истовремено, чланом 7. овог закона прецизирано је да ће се новчаном казном од 50.000 до 2.000.000 динара казнити за прекршај правно лице чији су рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате, а новчане обавезе измирује супротно претходно наведеним одредбама члана 5. За исти прекршај казниће се и одговорно лице у правном лицу – новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

2. Према члану 19. став 3. Закон о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС", бр. 80/2002… и 30/2018 – у даљем тексту: ЗППА), порески обвезници – правна лица чији су рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате код организације надлежне за принудну наплату, **међусобне новчане обавезе могу да измирују и уговарањем промене повериоца односно дужника** у одређеном облигационом односу, **искључиво ради испуњења обавеза по основу јавних прихода на које се примењује ЗППА**. Другим речима: привредно друштво чији је рачун блокиран ради извршења принудне наплате може да измирује обавезе по основу јавних прихода које наплаћује Пореска управа, као и обавезе по основу изворних јавних прихода јединица локалне самоуправе (нпр. порези и доприноси за обавезно социјално осигурање, ПДВ, порез на добит, порез на имовину…), уговарањем промене повериоца односно дужника у одређеном облигационом односу, па и преузимањем дуга.

При томе, могућност правног лица, чији је рачун у тренутку плаћања блокиран, да измири новчану обавезу уговарањем промене дужника у одређеном облигационом односу (какав је преузимање дуга), зависи од тога да ли му је Пореска управа, у складу са иновираним чланом 95. ЗППА-а, решењем установила привремену меру обезбеђења наплате пореског потраживања. Наиме, привремена мера из члана 95. овог закона јесте забрана пореском обвезнику да новчане обавезе које има према трећим лицима измирује уговарањем промене дужника у облигационом односу преузимања дуга. Истовремено, одредбом става 9. овог члана банка је дужна да по пријему налога од стране организације надлежне за принудну наплату, издатог на основу решења о принудној наплати, одмах обустави измирење новчаних обавеза које порески обвезник има према трећим лицима на основу уговора о промени дужника, осим за плаћања по основу исплата зарада и накнада трошкова (за долазак на рад и одлазак са рада и за време проведено на службеном путу у земљи и иностранству), као и по основу других примања (отпремнина при одласку у пензију, солидарна помоћ и помоћ у случају смрти запосленог или члана његове уже породице) и новчаних накнада из социјалног програма за запослене којима престаје радни однос у процесу реструктурирања предузећа и припреме за приватизацију, стечаја и ликвидације.

Према томе, треба обратити пажњу на то да, за разлику од привредног друштва коме је рачун блокиран ради извршења принудне наплате, а није му установљена привремена мера, при чему оно уговарањем промене дужника у облигационом односу преузимања дуга може да измирује само обавезе по основу јавних прихода, привредно друштво коме је у поступку принудне наплате пореза и споредних пореских обавеза решењем Пореске управе установљена привремена мера обезбеђења наплате пореског потраживања, за време трајања привремене мере, уговарањем промене дужника путем преузимања дуга, може да измирује обавезе:

- по основу исплата зарада и накнада трошкова (за долазак на рад и одлазак са рада и за време проведено на службеном путу у земљи и иностранству),
- по основу других примања (отпремнина при одласку у пензију, солидарна помоћ и помоћ у случају смрти запосленог или члана његове уже породице) и
- по основу новчаних накнада из социјалног програма за запослене којима престаје радни однос у процесу реструктурирања предузећа и припреме за приватизацију, стечаја и ликвидације.

Новине у законским прописима у вези са прометом нелегалних објеката

Закон о изменама и допунама Закона о озакоњењу објеката и Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи усвојени су „у пакету", у циљу уређења области изградње објеката и борбе државе против нелегалне градње и промета нелегалних објеката.

Дејан Обренић,
дипломирани правник

Након гласних најава које су се у последње време чуле у стручној и правничкој јавности у вези са забраном градње и прометовања нелегалних објеката, недавно је Народна скупштина Републике Србије усвојила Закон о изменама и допунама Закона о озакоњењу објеката („Сл. гласник РС", бр. 83/2018), као и Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС", бр. 83/2018). Иако ни Закон о озакоњењу објеката ни Закон о планирању и изградњи немају за предмет уређивање промета непокретности, већ се том тематиком првенствено бави Закон о промету непокретности, чијим је чланом 4а уређен случај промета непокретности изграђених без употребне дозволе, односно оних за које је у току поступак легализације, интересантно је да се законодавац определио да кроз претходно наведене измене закона стане на пут даљој нелегалној градњи објеката и њиховом прометовању. На овај начин одредбе члана 4а Закона о промету непокретности доводе се у сукоб са одредбама Закона о изменама и допунама Закона о озакоњењу објеката, као и Закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи, којима се уводи забрана промета нелегалних непокретности. Разрешење ове правне несигурности и сукоба закона могуће би било применом начела римског права – *lex posterior derogat legi priori*, па на основу тог начела и применом новоусвојених законских измена Закона о озакоњењу објеката и Закона о планирању и изградњи, уз престанак примене одредаба члана 4а Закона о промету непокретности.

Како је у вези са прометом нелегалних (бесправно саграђених) објеката детаљније било речи у претходном броју часописа „Lege artis: Прописи у пракси", овај текст заправо представља логичан наставак претходног текста, настао на основу новоусвојених законских измена. Иако су Закон о изменама и допунама Закона о озакоњењу објеката и Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи усвојени „у пакету", у циљу уређења области изградње објеката и борбе државе против нелегалне градње и промета нелегалних објеката, овде ће фокус бити стављен првенствено на усвојене измене Закона о озакоњењу објеката, као основног закона којим се уређује поступак озакоњења – легализације бесправно саграђених објеката, док ће осврт на измене Закона о планирању и изградњи бити само делимичан, имајући у виду да се оне првенствено односе на поступак прибављања и издавања дозвола за градњу и друге редовне процедуре у вези са градњом објеката. Одредбе Закона о изменама и допунама Закона о озакоњењу објеката ступиле су на снагу 6. 11. 2018. године.

Пре свега треба напоменути да усвајање нових измена Закона о озакоњењу објеката јасно говори о томе да до сада важећи текст овог закона није дао очекиване резултате у

могло доћи до одговора о (не)дозвољености промета објеката који нису озакоњени у тренутку када у правном систему егзистирају наведене законске одредбе. Тако, с обзиром на постојање одредби члана 4а Закона о промету непокретност, који прописује обавезу јавног бележника да, након што утврди да је предмет уговора о промету непокретности објекат или посебан део зграде за који није издата употребна дозвола или у погледу кога је у току поступак легализације, о томе упозори уговорнике, као и на постојање претходно цитираних одредби о забрани отуђења, а све док постоје наведене одредбе Закона о промету непокретности и све док се не упише забележба забране отуђења, одређене непокретности које су неозакоњене и даље могу бити предмет правног промета. Наравно, да би се утврдила могућност промета нелегалних непокретности, било би потребно да се утврди да ли је иста видљива на сателитском снимку Републике Србије и да ли је објекат изграђен пре 27. 11. 2015. године, као и да ли је за предметну непокретност уписана забележба забране отуђења непокретности. Дакле, одлука о промету непокретности које нису озакоњене свакако више не спада у област дискреционе одлуке власника тих непокретности или њихових потенцијалних купаца, већ је у сваком конкретном случају промета нелегалних непокретности потребно утврдити низ околности како би се установило да ли је такав промет дозвољен и да ли је у складу са законским одредбама.

Ова правна несигурност и могућност за широко тумачење законских одредби могли би се, на пример, регулисати брисањем члана 4а Закона о промету непокретности и прецизирањем одредби Закона о озакоњењу објеката које се односе на забрану отуђења непокретности.

Из свих наведених законских новина јасно произлази намера законодавца да се оконча дуготрајна борба са увођењем нелегалних грађевинских објеката у легалне токове, као и да се стане на пут правној несигурности услед промета таквих објеката. Иако су унете бројне промене у циљу побољшања ефикасности те борбе, утисак је да је пропуштено да се унесу и друге законске измене у циљу масовнијег учешћа власника нелегалних објеката у поступку озакоњења. На пример, поступак озакоњења посебних делова објекта који се налазе у нелегалним стамбеним зградама, у ситуацијама када су инвеститори таквих објеката пренели право својине на тим посебним деловима, а не желе да узму учешће у поступку озакоњења, представља озбиљну тешкоћу за власнике посебних делова. Како би се у овој ситуацији озаконио неки посебан део, потребно је да се пре тога озакони сам објекат, а с обзиром на незаинтересованост инвеститора тог објекта за поступак озакоњења, поставља се питање да ли и на који начин власници посебних делова могу сами да учествују у поступку озакоњења објекта. Законским регулисањем овог и неких других спорних питања из примене Закона о озакоњењу постигао би се бољи ефекат него што ће, рецимо, петогодишњим законским роком предвиђеним за окончање свих поступака озакоњења у Републици Србији.

У сваком случају остаје да се види у којој мери и на који начин ће се примењивати законске измене које су обрађене у овом тексту, а у наредном периоду вероватно могу да се очекују нове законске одредбе у циљу даљег сужавања поља деловања за нелегалну градњу, као и у циљу прецизнијег регулисања промета нелегалних објеката.

Одговорност правног лица за прекршај у случају када се води кривични поступак против одговорног лица

На питања да ли за исти догађај може да се води и прекршајни и кривични поступак и да ли може да се одвојено води поступак против правног лица пред прекршајним судом, а против одговорног лица кривични поступак, одговорено је анализом чињеница и законских одредби у наставку.

Ивана Стојиљковић,
заменик јавног тужиоца у Другом основном јавном тужилаштву у Београду

ЧИЊЕНИЧНА ПИТАЊА

Против правног и одговорног лица Пореска полиција поднела је прекршајну пријаву Прекршајном суду због мање обрачунатог и исказаног пореза на добит по одбитку, што је радња извршења која је прописана чланом 178. став 1. Закона о пореском поступку и гласи:

„Ако је износ пореза утврђен у пореској пријави мањи од износа који је требало утврдити у складу са Законом, порески обвезник – правно лице или предузетник казниће се за прекршај новчаном казном у висини од 30% разлике ова два износа.

Порески обвезник – правно лице или предузетник који је у пореској пријави дао нетачне податке, што је за последицу имало или могло да има утврђивање мањег износа пореза, казниће се за прекршај новчаном казном у висини од 30% разлике између износа пореза који је утврђен или је требало да буде утврђен у складу са Законом и износа пореза који је утврђен или је требало да буде утврђен према подацима из пореске пријаве.

За прекршај из ст. 1. и 2. овог члана казниће се правно лице новчаном казном најмање у износу од 200.000 динара, а предузетник најмање у износу од 100.000 динара.

За прекршај из ст. 1. и 2. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара.

Ако разлика из ст. 1. и 2. овог члана износи до 5% износа који је утврђен или је требало да буде утврђен, порески обвезник – правно лице казниће се новчаном казном у висини од 100.000 динара, порески обвезник – предузетник новчаном казном у висини од 50.000 динара, а одговорно лице у правном лицу новчаном казном у висини од 10.000 динара.

Применом одредаба ст. 1. и 2. овог члана не може да се утврди новчана казна у износу вишем од највишег износа новчане казне прописане законом којим се уређују прекршаји."

Исто тако, Пореска управа је против одговорног лица поднела кривичну пријаву Основном јавном тужилаштву због кривичног дела пореска утаја из члана 225. Кривичног законика, који гласи:

„Ко у намери да он или друго лице потпуно или делимично избегне плаћање пореза, доприноса или других прописаних дажбина, даје лажне податке о стеченим приходима, о предметима или другим чињеницама које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери, у случају обавезне

поступак против правног лица, треба да застане са поступком до одлуке суда о утврђивању одговорности одговорног лица. Исто тако може да се замисли и ситуација у којој се пред Прекршајним судом води поступак против одговорног лица у кривичном поступку против правног лица. Таква процесна ситуација такође указује на апсурдну ситуацију ако би се поступци водили раздвојено.

Европски суд за људска права је у пресуди Марести против Хрватске заузео став да државни органи имају јединствен положај према грађанима, а тиме и према правним лицима, па је стога неопходно да се законом прецизирају поступци које предузима држава, јер у супротном, довођењем у апсурдне ситуације у погледу утврђивања одговорности повређују се најпре начела јединства правног система, а затим се последично нарушавају и грађанска права, која свој основ налазе у Европској конвенцији о заштити људских права.

НОВО ИНГ-ПРО ИЗДАЊЕ НА CD-у:

САВЕТНИК ЗА ПРИМЕНУ ЗАКОНА О ФИНАНСИЈСКОЈ ПОДРШЦИ ПОРОДИЦИ СА ДЕЦОМ

– са обрасцима који се могу попуњавати –

Кроз јединствен и оригиналан концепт читаоцима се у Саветнику, уз велики број примера обрачуна, у потпуности објашњава обрачун и исплата свих накнада предвиђених Законом о финансијској подршци породици са децом.

Саветник је намењен правним и рачуноводственим службама у привредним друштвима, јавном сектору и образовним институцијама, као и предузетницима, рачуноводственим агенцијама, синдикатима, адвокатима итд.

Аутор: Мр Жељко Албанезе

Садржај *CD*-а:

- Врсте одсуства породиља и очева по Закону о раду, које се плаћају по Закону;
- Остваривање права на накнаду зараде по основу рођења детета – услови, начин обрачуна основице и накнаде зараде, потребна документација;
- Остваривање права на остале накнаде незапослених породиља по основу рођења детета – начин обрачуна и потребна документација;
- Остваривање права на родитељски додатак и дечји додатак;
- Остваривање права на остале накнаде родитељима по основу регресирања трошкова смештаја у предшколску установу;
- Обавезе надлежних органа градова и општина у вези са обрачуном и исплатом накнаде зараде породиљама и подношењем пореске пријаве;
- Поступак и начин остваривања права на финансијску подршку породици с децом код надлежних органа градова и општина;
- Успостављање и коришћење информационог система за исплате по Закону.

Обрасци у *PDF* формату, који могу да се попуњавају, предвиђени су Правилником о ближим условима и начину остваривања права на финансијску подршку породици са децом и Правилником о ближим условима, поступку и начину остваривања права на одсуство са рада или рада са половином пуног радног времена ради посебне неге детета.

Текст Закона и подзаконских аката

О цени и начину наручивања информишите се на нашој интернет страници www.propisi.net.

Осврт на нови Закон о бесплатној правној помоћи

Пружаоци правне помоћи су адвокатура и службе правне помоћи у јединицама локалне самоуправе, а удружења само на основу одредби закона који уређују право азила и забрану дискриминације. Пружаоци бесплатне правне подршке могу бити јавни бележници, посредници у решавању спорова и правни факултети. Закон први пут успоставља електронски регистар пружалаца правне помоћи.

Владимир А. Илић,
адвокат

На Трећој седници другог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије дана 9. 11. 2018. године, поред осталих закона, усвојен је и Закон о бесплатној правној помоћи (у даљем тексту: Закон). Закон је објављен у „Службеном гласнику РС" бр. 87/2018 од 13. 11. 2018. године, ступио је на снагу 21. 11. 2018, а примењује се од 1. октобра 2019. године, изузев одредаба чл. 44–52, које почињу да се примењују од дана приступања Републике Србије Европској унији.

Доношење наведеног закона више пута је одлагано из разних разлога, а мора се и указати на то да је доношење наведеног закона део Акционог плана за спровођење националне стратегије реформе правосуђа за период од 2013. до 2018. године. Према том плану било је предвиђено да наведени закон буде донесен још у четвртом кварталу 2013. године. На почетку се мора указати и на то да је право на правну помоћ регулисано и Уставом РС и одредбом члана 67, која наводи да се „свакоме, под условима одређеним законом, јемчи право на правну помоћ. Правну помоћ пружају адвокатура, као самостална и независна служба, и службе правне помоћи које се оснивају у јединицама локалне самоуправе, у складу са законом. Законом се одређује када је правна помоћ бесплатна."

У основним одредбама, које су у Закону наведене од члана 1. до члана 15, налазе се одредбе о предмету и циљу Закона, појму и условима за пружање бесплатне правне помоћи, облицима помоћи, случајевима када није дозвољена бесплатна правна помоћ, начелима помоћи, као и о томе ко може бити пружалац, тражилац и корисник помоћи.

Према члану 2. наведеног закона предвиђено је да је циљ Закона да се сваком лицу омогући једнак приступ правди. То значи да Закон сваком лицу обезбеђује једнак приступ правди у складу са начелима владавине права и равноправности грађана у поступку пред судом, органом управе или другом органу јавне власти пред којима се остварују или штите појединачна права, обавезе и интереси. И према чл. 22. став 1. Устава РС предвиђено је да „свако има право на судску заштиту ако му је повређено или ускраћено неко људско или мањинско право зајемчено Уставом, као и право на уклањање последица које су повредом настале."

Чланом 3. Закона дефинисан је појам помоћи, па је тако „**бесплатна правна помоћ правна помоћ коју корисник остварује без накнаде, сагласно одредбама овог закона**". У ставу 2. истог члана наведени су облици помоћи, па се тако „бесплатна правна помоћ остварује путем **бесплатне правне помоћи у ужем смислу, бесплатне правне подршке и бесплатне правне помоћи у прекограничним споровима**". Закон је дефинисао појам бесплатне правне помоћи, који обухвата правну помоћ коју корисник остварује без накнаде, тј. када корисник помоћи није дужан да

Уговор о лобирању је веома важна ставка читаве процедуре, јер не може да се отпочне поступак лобирања док се не потпише уговор између лобисте, односно правног лица које обавља послове лобирања, и физичког или правног лица које има намеру да се за његове интересе лобира. Тај уговор мора да садржи следеће елементе:

1. податке о уговорним странама (име, презиме и пребивалиште физичког лица, односно назив и седиште правног лица);

2. предмет лобирања (опис предмета и циљ лобирања);

3. податке о начину и времену трајања лобирања;

4. висину накнаде за лобирање;

5. изјаву лобисте, односно одговорног лица у правном лицу које обавља лобирање да ће поступати у складу са правилима лобирања прописаним овим законом и Кодексом понашања учесника у лобирању.

Додатна ставка односи се на правна лица која се баве пословима лобирања, јер у уговору морају да назначе име и презиме лобисте запосленог код тог правног лица које ће спроводити лобирање.

Лобиста, односно правно лице које обавља лобирање, не могу уговором да се обавежу на одређени исход лобирања.

Законодавац је оставио могућност прилично лаког поступка раскида уговора о лобирању пошто се он може раскинути у сваком тренутку када нека страна то одлучи. Без одлагања ће се уговор раскинути ако уговорне стране посумњају да ће се даљим настављањем лобирања повредити начело интегритета и ако лобиста, односно одговорно лице у правном лицу које обавља послове лобирања, постане функционер, запослени или на други начин буде радно ангажован у органима власти.

Лобиста има право да по подношењу дописа од лобираног лица захтева да га лобирано лице прими у благовременом року и да му пружи податке у вези са предметом лобирања. Такође има право и да буде благовремено обавештен о свим јавним расправама и другим облицима јавних консултација у вези са припремом и доношењем прописа за које обавља лобирање.

С друге стране, лобирано лице има обавезу да по пријему дописа сачини обавештење и да у року од 15 дана од пријема то обавештење достави Агенцији за борбу против корупције. Агенција од лобираног лица може да захтева достављање ванредних обавештења о контактима које је имао у току лобирања са лобистом, односно нерегистрованим лобистом. Обавештење мора да садржи име и презиме лобираног лица, податке о његовој функцији, запослењу, радном ангажовању, име и презиме и пребивалиште лобисте, односно назив и седиште правног лица које обавља послове лобирања, као и друге податке од значаја за обавештавање Агенције.

Орган власти дужан је да води евиденцију о лобистичким контактима за функционере који су изабрани, постављени, именовани, запослени или на други начин радно ангажовани у том органу. Евиденција мора да садржи име и презиме лобираног лица, његову функцију, запослење, радно ангажовање, као и име и презиме и пребивалиште лобисте, односно седиште правног лица које се бави пословима лобирања.

Агенција за борбу против корупције врши контролу начина и садржине вођења евиденција.

Лобиста, односно правно лице које се бави пословима лобирања, дужни су да доставе писмени извештај о раду најкасније до 31. јануара текуће за претходну годину. Лобиста, односно правно лице за које је донето решење о брисању из регистра, дужни су да у року од 15 дана од дана коначности решења Агенцији доставе извештај о раду за период од подношења последњег извештаја до дана коначности решења.

Садржина извештаја дефинисана је Законом, а провере садржине извештаја и тачности података врши Агенција за борбу против корупције. Поред података које добије у извештају, Агенција може да затражи и додатне податке како би проверила тачност података које им је лобиста или правно лице доставило.

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Казне које је законодавац предвидео прекршајне су природе и крећу се у новчаном распону од 50.000 до 2.000.000 динара, у зависности од тога о ком прекршају из Закона се ради.

ИНФО-ПРАВНИК...

ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА...

У оквиру ове рубрике објављиваћемо кратка обавештења о свим битним променама у правној регулативи у периоду између изласка два броја нашег часописа.

ОДЛАЖЕ СЕ ПРИМЕНА ЗАКОНА О ЗАПОСЛЕНИМА У ЈАВНИМ СЛУЖБАМА И ЗАКОНА О СИСТЕМУ ПЛАТА ДО 2020. ГОДИНЕ

Влада је одлучила да је неопходно урадити додатне финансијске анализе током следеће године како би реформа система плата дала пун ефекат од самог почетка примене, почетком 2020. године.

У саопштењу се прецизира да оваква одлука почива пре свега на уважавању свих потреба запослених у јавним службама, које не угрожава достигнуту фискалну стабилност.

Реформа система плата изузетно је важан процес који треба да уреди систем плата и радних односа свих запослених у јавној управи, као и да се коначно зна ко, за који посао и колико треба да заради, а да се притом обезбеди боље управљање и кадровима и јавним финансијама.

У саопштењу се подсећа на то да је Влада Србије у читав овај процес укључивала све синдикате, стручну и заинтересовану јавност у циљу проналажења најбољег решења.

Реформа подразумева промене из корена у одређивању плата, напредовања по учинку и обезбеђивању транспарентније и фер расподеле зарада.

Будући да је у протеклом периоду реформа изазвала велику пажњу и заинтересованост јавних служби, у жељи да се поправи њихов положај започета је финансијска анализа договорених поступака, како је и објављено у саопштењу.

ОДРЕДБЕ ЧЛАНА 32. ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УРЕЂЕЊУ СУДОВА („СЛ. ГЛАСНИК РС”, БР. 101/13, 13/16, 108/16 И 113/17) НИСУ У САГЛАСНОСТИ СА УСТАВОМ

У члану 32. Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова („Сл. гласник РС”, бр. 101/13, 13/16, 108/16 и 113/17) било је предвиђено да извесне надлежности прелазе са Министарства правде на Високи савет судства. Реч је о надлежностима које чине правосудну управу, схваћену у најширем смислу те речи. Одлуком Уставног суда бр. I Уз-34/2016, која је објављена у „Службеном гласнику РС” бр. 88/2018, утврђено је да одредба није у сагласности са Уставом, па су наведене одредбе престале да важе, а истовремено је и одбијен захтев за утврђивање неуставности одредбе члана 70. став 3. Закона о уређењу судова („Сл. гласник РС”, бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11 – др. закон, 78/11 – др. закон, 101/11, 101/13, 40/15 – др. закон, 106/15, 13/16 и 108/16).

ОВЕРА ДИГИТАЛИЗОВАНЕ ИСПРАВЕ КОД ЈАВНОГ БЕЛЕЖНИКА

У „Службеном гласнику РС” бр. 87/2018 објављен је Закон о допуни Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа.

Закон је допуњен у члану 26. и ова допуна прати садржину Закона о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању.

Посреди је оверавање дигитализоване исправе. Дигитализација је претварање исправе из облика који није електронски – у електронски облик, који се назива дигитализованом исправом (дигитализована исправа у пракси се назива и електронска копија, тј. копија до

за полагање посебног стручног испита који ће прописати министар за унутрашње послове.

Приликом израде планских докумената у области просторног и урбанистичког планирања, докумената из области националне безбедности и области смањења ризика и управљања ванредним ситуацијама, критична инфраструктура мора да се третира на посебан начин, нарочито у делу превентивних активности и активности везаних за одговор на ванредне ситуације, у којима мора да има приоритет.

У случају наступања околности угрожавања, ометања рада или уништења критичне инфраструктуре, руковођење и координацију спровођења мера и задатака предузима Републички штаб за ванредне ситуације, у складу са Законом.

Одређени подаци у вези са критичном инфраструктуром могу да се одреде као тајни подаци у складу са прописима којима се уређује тајност података.

Чл. 20. и 21. Закона прописане су новчане казне за прекршаје јавних предузећа, привредних друштава и прекршаје другог правног лица, као и одговорног лица у надлежном државном органу.

Подзаконски акти за спровођење Закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу Закона.

Електронско издање за праћење јавних набавки

ИНГ-ПРО ЈАВНЕ НАБАВКЕ

ИНГ-ПРО ЈАВНЕ НАБАВКЕ – електронско издање за праћење јавних набавки – налази се на јавној интернет адреси *www.javne-nabavke.net* и представља издање намењено службама којима је у свакодневном раду неопходно праћење јавних набавки, које се објављују на Порталу јавних набавки, као и свих других пратећих докумената, при чему су заинтересоване за једноставан, ефикасан и брз приступ путем интернета, без икаквих поступака ажурирања од стране клијената (ажурира се аутоматски), као и са могућношћу обавештавања о набавкама које су им потребне и њиховим променама путем мејл-сервиса (директно на мејл корисника).

Зашто пратити ИНГ-ПРО Јавне набавке?

- **Зато што се добија дневно ажуран преглед свих јавних набавки и пратеће документације, које се објављују у складу са Законом о јавним набавкама.**
- **Зато што нуди јединствену претрагу свих врста огласа по више различитих критеријума: по појмовима у називу тендера, по предмету, по периоду важења огласа (важи од – до), по датуму објављивања огласа, по статусу огласа (отворен, закључен, обустављен), по врсти поступака, наручиоцима.**
- **Зато што је за добијање резултата претраге довољан један критеријум претраге.**
- **Зато што корисник може да одабере категорије предмета набавки које су му потребне и да само о њима добија обавештења путем мејл-сервиса, чиме је поштеђен свакодневног, мукотрпног листања огласа на Порталу јавних набавки.**
- **Зато што се за претплатну цену добија могућност неограниченог праћења свих категорија и свих типова јавних набавки (добра, услуге, радови).**
- **Зато што има све измене постојећих јавних набавки, што омогућава њихово једноставно праћење.**
- **Зато што има и базу победника тендера, са информацијама у ком је поступку јавне набавке одређени понуђач победио.**
- **Зато што има листу ЈН УЖИВО, која се ажурира свака два минута и на којој се налазе најновије јавне набавке, које још нису прошле процес редакцијске обраде.**

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs
или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици дајемо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора имају искључиво претплатници на наш часопис.

РАДНО ПРАВО

Основи за престанак радног односа

П: *Члан 175. Закона о раду предвиђа основе за престанак радног односа. Поред појединачно наведених разлога у тачкама 1)–6), у тачки 7) наводи се „у другим случајевима утврђеним законом". Који су то други случајеви?*

О: Према тачки 7. наведеног члана Закона о раду, радни однос престаје у другим случајевима који су предвиђени законом. Ови случајеви утврђени су посебним законима. Посебне прописе о престанку радног односа садрже на пример: Закон о државним службеницима, Закон о полицији, Закон о високом образовању, Закон о стечају, Закон о привредним друштвима.

Застарелост потраживања из радних односа

П: *Да ли запослена има право на накнаду погребних трошкова поводом смрти члана породице који је преминуо у децембру 2017. године? Запослена се за остваривање овог права послодавцу обратила некомплетним захтевом у марту 2018. године (у прилогу захтева није приложен рачун о висини трошкова), док је уређен захтев достављен у августу 2018. године. Да ли је запослена изгубила право да тражи наведену надокнаду?*

О: Према члану 196. Закона о раду, сва новчана потраживања из радног односа застаревају у року од три године од дана настанка обавезе, тако да захтев ваше запослене није застарео.

Запослени са здравственим сметњама

П: *Решењем Републичког фонда за ПИО запосленој није признато право на инвалидску пензију јер не постоји потпуни губитак радне способности. У Образложењу Решења наведено је да запослена није способна за послове на којима би могла да угрози свој или туђи живот, као и материјална добра, али јесте за обављање једноставних послова.*

С обзиром на чињеницу да је запослена распоређена на радно место у оквиру којег се обављају послови које, по наведеном решењу ПИО фонда, она не може да обавља, као и с обзиром на чињеницу да код послодавца код којег је запослена не постоје други једноставни послови на које би могла да буде распоређена, интересује нас да ли су испуњени законски услови за проглашење запослене технолошким вишком?

О: У оваквом случају послодавац је дужан да, сагласно члану 101. Закона о раду, запосленом обезбеди обављање послова према радној способности, понудом анекса уговора о раду ради премештаја на друге одговарајуће послове, у складу са чл. 171. и 172. Закона. Наиме:

1) сагласно члану 101. Закона о раду, запосленом из члана 81. став 2. Закона о раду (запосленом са здравственим сметњама) послодавац је дужан да обезбеди обављање послова према радној способности, у складу са Законом;

2) чл. 171. и 172. Закона регулишу измену услова рада запосленог и понуду анекса уговора о раду.

цена. Међутим, једина понуда коју смо добили за партију 1 јесте изнад процењене вредности за исту. Да ли можемо да прихватимо понуду за партију 1 с обзиром на то да су прихватљиве понуде за друге две партије јефтиније од процењене вредности, тако да имамо средства, односно не прелазимо укупну процењену вредност јавне набавке?

О: Наручилац може да додели уговор понуђачу чија понуда садржи понуђену цену већу од процењене вредности јавне набавке, у овом случају за партију 1, применом члана 107. став 4. Закона о јавним набавкама. Међутим, како је пристигла само једна понуда, наручилац мора да докаже да је испуњен услов из ове одредбе Закона да понуђена цена понуђача није већа од упоредиве тржишне цене. У том смислу наручилац мора да прибави бар још једну понуду ради провере и обезбеђења доказа да се ради о упоредивој тржишној цени (информативна понуда о испитивање тржишта), а након тога може да додели уговор понуђачу за партију 1.

ПРИВРЕДНО ПРАВО

Престанак радног односа директора представништва

П: *Ради престанка/брисања представништва страног правног лица оснивач представништва доноси одлуку о престанку/брисању из АПР-а. У којој форми и каква одлука/акт треба да се донесу да би престао радни однос директору представништва, који је уједно и једини запослени у представништву? Ко треба да донесе ову одлуку/акт? Да ли је датум престанка радног односа везан за регистрацију одлуке о брисању представништва у АПР-у?*

О: У Закону се не наводи ко бира и разрешава заступника представништва, али с обзиром на то да одлуку о оснивању представништва доноси надлежни орган страног правног лица, може да се закључи да исти орган бира и разрешава заступника представништва, и то такође одлуком.

С обзиром на то да је представништво страног правног лица део страног правног лица, а не посебно правно лице, евентуални уговор о раду требало је да буде закључен са страним лицем, а не са представништвом, тим пре што се ради о уговору о раду самог заступника представништва. Уколико је то случај, онда треба да дође до раскида уговора о раду са страним правним лицем, независно од брисања представништва из регистра.

Уколико се као послодавац ипак јавља представништво, поставља се питање са ким је заступник представништва, као запослени, закључио уговор о раду, тј. ко се јавио у својству заступника послодавца. Иста лица која су уговор о раду закључила, могу и да га раскину, а могуће је да до престанка радног односа дође и из других разлога прописаних Законом о раду. У случају да је радни однос закључен са представништвом као послодавцем, брисањем представништва без претходног престанка радног односа запосленог у представништву не престају обавезе страног правног лица према запосленом, јер је страно правно лице у сваком случају одговорно за све правне послове које је представништво преузело, па и за обавезе које произлазе из уговора о раду.

Мандат чланова Надзорног одбора

П: *Надзорни одбор јавног акционарског друштва има пет чланова, које бира Скупштина на период од четири године. Једном члану Надзорног одбора мандат престаје у јануару 2019. године, а за још два члана мандат престаје у априлу 2019. године. Да ли они (троје од укупно петоро чланова) могу да обављају дужност до редовне седнице Скупштине, која ће бити одржана крајем јуна, или морамо да закажемо ванредну седницу Скупштине у априлу ради избора чланова Надзорног одбора? Ово није регулисано нашим статутом, па нам је потребно мишљење шта треба да урадимо што би било у складу са законом?*

О: У овом случају треба заказати ванредну седницу ради избора чланова Надзорног одбора, јер је истима истекао мандат. Одлуком Скупштине могуће је продужити или скратити мандат осталим члановима, како би свим члановима мандат истицао у исто време, због економичности.

Календар важења правних аката

Прописи који одложено престају да важе или чија одложена примена почиње у наредном периоду

- **Одлука о садржини, роковима и начину достављања података о међубанкарским накнадама** („Сл. гласник РС”, бр. 69/2018)

– примењује се од 17. 12. 2018. године.

- **Уредба о накнади за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије** („Сл. гласник РС”, бр. 12/2016), ступила је на снагу 13. 2. 2016. године

– важи до 31. 12. 2018. године.

- **Закон о становању** („Сл. гласник РС”, бр. 50/92, 76/92, 84/92 – испр., 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 47/94 – испр., 48/94, 44/95 – др. закон, 49/95, 16/97, 46/98, 26/2001, 101/2005 – др. закон и 99/2011)

– одредба члана 32. престаје да важи 1. јануара 2019. године.

- **Закон о полицији** („Сл. гласник РС”, бр. 6/2016, 24/2018 и 87/2018)

– члан 173а престаје да важи 31. 12. 2018. године.

- **Закон о трансфузијској медицини** („Сл. гласник РС”, бр. 40/2017)

– примењује се од 1. 1. 2019. године.

- **Закон о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност** („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018)

– члан 4. овог закона примењује се од 1. 1. 2019. године.

- **Закон о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност** („Сл. гласник РС”, бр. 113/2017)

– одредбе чл. 2. и 7. овог закона примењују се од 1. 1. 2019. године.

- **Закон о изменама и допунама Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености** („Сл. гласник РС”, бр. 113/2017)

– одредбе члана 7. примењују се од 1. 1. 2019. године.

- **Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана** („Сл. гласник РС”, бр. 113/2017)

– одредбе чл. 14, 23, 24, 25, 38, 42, 44, 45. и 46. овог закона, у делу који се односи на начин вођења пословних књига обвезника пореза на приходе од самосталне делатности, као и одредба члана 37. овог закона, примењиваће се почев за 2019. годину.

- **Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији** („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018)

– одредбе члана 1, члана 2. став 3, чл. 3, 5. и 54, члана 66. ст. 1, 2. и 5. и члана 92. овог закона о преузимању надлежности Народне банке Србије у мењачким и девизним пословима примењују се почев од 1. јануара 2019. године;

Преглед прописа...

САОБРАЋАЈ

- Правилник о изменама и допунама Правилника о радионицама за тахографе („Сл. гласник РС”, бр. 80/2018 од 24. 10. 2018)
- Закон о изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају („Сл. гласник РС”, бр. 83/2018 од 29. 10. 2018)
- Закон о изменама и допунама Закона о транспорту опасне робе („Сл. гласник РС”, бр. 83/2018 од 29. 10. 2018)
- Закон о изменама и допунама Закона о истраживању несрећа у ваздушном, железничком и водном саобраћају („Сл. гласник РС”, бр. 83/2018 од 29. 10. 2018)
- Закон о изменама и допунама Закона о превозу путника у друмском саобраћају („Сл. гласник РС”, бр. 83/2018 од 29. 10. 2018)
- Закон о изменама и допунама Закона о државној припадности и упису пловила („Сл. гласник РС”, бр. 83/2018 од 29. 10. 2018)
- Закон о изменама и допунама Закона о поморској пловидби („Сл. гласник РС”, бр. 83/2018 од 29. 10. 2018)
- Закон о изменама и допунама Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС”, бр. 87/2018 од 13. 11. 2018)
- Правилник о условима у погледу здравствене способности чланова посаде бродова и других пловила, као и условима и начину вршења здравственог надзора („Сл. гласник РС”, бр. 90/2018 од 21. 11. 2018)

ВОДОПРИВРЕДА, ПОЉОПРИВРЕДА, БЕЗБЕДНОСТ ХРАНЕ

- Правилник о методологији утврђивања референтних цена инвестиције за обрачун ИПАРД подстицаја („Сл. гласник РС”, бр. 84/2018 од 2. 11. 2018)
- Правилник о измени Правилника о условима и начину остваривања права на кредитну подршку („Сл. гласник РС”, бр. 84/2018 од 2. 11. 2018)
- Правилник о допунама Правилника о енолошким поступцима и енолошким средствима за производњу шире, вина и других производа („Сл. гласник РС”, бр. 84/2018 од 2. 11. 2018)
- Правилник о новој храни („Сл. гласник РС”, бр. 88/2018 од 15. 11. 2018)
- Правилник о одређивању мелиорационих подручја и њихових граница („Сл. гласник РС”, бр. 90/2018 од 21. 11. 2018)
- Правилник о измени Правилника о максимално дозвољеним количинама остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње и о храни и храни за животиње за коју се утврђују максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља („Сл. гласник РС”, бр. 90/2018 од 21. 11. 2018)

ДИГИТАЛИЗАЦИЈА, ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ

- Правилник о измени Правилника о условима које морају да испуњавају квалификовани електронски сертификати („Сл. гласник РС”, бр. 81/2018 од 26. 10. 2018)
- Уредба о условима за припрему документа за поуздано електронско чување и форматима документа који су погодни за дуготрајно чување („Сл. гласник РС”, бр. 86/2018 од 9. 11. 2018)
- Правилник о изгледу, саставу, величини и дизајну знака поузданости за квалификоване услуге од поверења („Сл. гласник РС”, бр. 88/2018 од 15. 11. 2018)

СТРАНЦИ

- Правилник о изгледу обрасца и поступку издавања путног листа за странца („Сл. гласник РС”, бр. 80/2018 од 24. 10. 2018)
- Правилник о изгледу и начину уношења обавезног боравка у путну исправу странца („Сл. гласник РС”, бр. 80/2018 од 24. 10. 2018)
- Правилник о изгледу обрасца пријаве боравишта и начину пријављивања боравишта странца, адресе становања, промене адресе становања, пријаве и одјаве пребивалишта странца („Сл. гласник РС”, бр. 84/2018 од 2. 11. 2018)

РЕГИСТРИ

- Правилник о измени Правилника о Класификацији основа привременог ограничења права („Сл. гласник РС”, бр. 88/2018 од 15. 11. 2018)
- Правилник о изменама и допунама Правилника о Регистру посредника у промету и закупу непокретности („Сл. гласник РС”, бр. 88/2018 од 15. 11. 2018)

... донетих између два броја

SUDSKO-
-ADVOKATSKI
ROKOVNIK

SAVETOVANJA

LEGE ARTIS
PROPISI U
PRAKSI

3
DECENIJE
S NAMA NEMA LUTANJA

JAVNE
NABAVKE

POSLOVNI
SAVETNIK

STRUČNI
KOMENTARI

PROPISI.NET
ELEKTRONSKO PRAVNO IZDANJE

ING-PRO

Јавне набавке и буџети

Грађанско право

Кривично право

Управно право

Привредно право

Радно право

Унакрсни поглед